

Açılış Konuşmaları

Sayın Editörler ve Sayın Konuklar,

Bilim ve teknoloji yüzyılı olarak tanımladığımız 21. Yüzyılda, yayın ve yayıncılık çok önemli bir konuma gelmiştir. Özellikle İnternetin, 1990'ların başlarında teknolojik bir devrim olarak hayatımıza girmesi, tüm alanlarda olduğu gibi yayıncılık alanında da çok önemli değişimlere neden olmuştur. Günümüzde basılı dergilerin kaliteli bir şekilde yayınlanması ve buna bağlı olarak sürekliliklerini koruması, artan ekonomik zorluklar altında neredeyse olanaksız bir hale gelmiştir. Ancak bilimsel araştırmalar, buluşlar ve yöntemler devamlı artmakta ve buna bağlı olarak yayın üretimi yüksek rakamlara ulaşmaktadır. Özellikle sağlık alanında üretilen dergileri bu durum olumsuz bir biçimde etkilemektedir.

İnternet ve benzeri ağlar aracılığı ile artık bilimsel dergilerin elektronik versiyonları ile kullanıcıya hızlı bir biçimde araştırmalar tam metin olarak sunulabilmektedir. Özellikle de yayının üretimindeki kağıt, basım, postalama gibi maliyetlerde tasarruf sağlanması, postada gecikme ve kaybolmaların önlenmesi ve öte yandan metnin yanısıra ses, görüntü ve renk özelliklerinin kullanılması, hataların kısa sürede düzeltilebilme olanakları, dergilere uluslararası erişilebilirlik, editöryal işlerde kolaylık gibi olanaklar elektronik yayıncılığı avantajlı bir duruma getirmektedir. Son yıllarda elektronikleşmeye bağlı olarak yayın üretiminde yüksek rakamlara ulaşılmış ve sektörde bir yayın patlaması meydana gelmiştir. Gerçek olan şudur ki; araştırma sonuçları ne kadar değerli olursa olsun, eğer alanda çalışan diğer bilim insanlarının görüşlerine, eleştirilerine ve paylaşımına sunulmuyorsa yapılan araştırma bilim topluluğuna dolayısıyla topluma etkileri yansımadığı için yararlı olmayacaktır. Hepimizin bildiği gibi, bilimsel araştırmalar, bilimsel bilgi elde etme ve elde edilen verileri insanlık ve doğa yararına kullanmak amacıyla yapılır. Bir bilim alanının gelişmesinde akademisyenler, bilimsel araştırmalar ve bilimsel dergiler birbirlerinden ayrılmayan ögeler olarak önemli roller üstlenir. Bilimsel süreçlerin işlemesi açısından bilim insanlarının yaptıkları araştırmaları yayınlamaları, bu bilgileri araştırma ortamında paylaşmaları ve bu bilgilere diğer araştırmacıların kolaylıkla erişebilmelerine olanak verilebilmesini sağlamaları son derece önemlidir. Bilimsel dergilerde bu temel amaca hizmet ederek hem aynı dalda çalışan hem de farklı uzmanlık dallarında hizmet veren bilim insanları arasında iletişimi sağlar ve bilimin kayda geçirilmesinde de önemli rol oynar. Bu nedenlerle dergiler, dünyadaki yaygın görüşleri etkileyecek, değiştirecek ya da güçlendirecek derecede önemli araçlardır.

Son birkaç yıldır ülkemizde süreli tıp yayıncılığında önemli gelişmeler ve değişimler yaşanıyor. Bu süreçte yayıncılık kurumu içinde olan, bilim insanları, editörler, danışmanlar ve yayıncılar artık ulusal dergilerimizi ve dergiciliğimizi sorguluyor, tartışıyor ve ciddi öneriler getirerek

Prof. Dr. Cem SARAÇ
ULAKBİM Müdürü

dergilerimizi gelişmiş ülkeler düzeyine yükseltebilmek için çok büyük uğraşlar veriyor. TÜBİTAK-ULAKBİM Türk Tıp Dizini Komitesi kuruluncaya kadar, hiçbir dönemde sağlık bilimleri yayıncılığı üzerine, bu derece yoğun tartışma ortamı yaşanmamıştır. Türk Tıp Dizini Komitesi tarafından geliştirilen bir dizi kriterler ve yaptırımlar sayesinde, dünya standartlarına uygun ulusal çapta nitelikli dergilerin üretimini desteklemek için çalışmalar hala devam etmektedir. Bu çerçevede süreli bilimsel yayıncılık işlemlerinde hız, sıkı denetim, zaman, insan enerjisinin ve malzeme kaybının en aza indirilmesinin başarıyı arttıracak etmenler olacağına inanıyorum. Türk Tıp Dizinin oluşumunun temel felsefesi ülkemiz sağlık yayıncılığında kalite ve bilimselliği ön planda tutarak sağlık araştırmalarının artışının hedeflenmesidir.

Bu açıdan dergilerimizi uluslararası alana açılmalarını bilimsel açıdan çok önemli bir gelişme olarak nitelendiriyoruz. Pek çok dergimizin artık ISI'da yer almasından mutluluk duyuyoruz.

Sonuç olarak ulusal süreli yayınlarımızda son on yılda görülen olumlu gelişmeler özellikle son beş yılda oldukça büyük bir ivme kazanmıştır. Bunda akademik yükseltme kurallarından, bilişim teknolojilerindeki gelişmeye ve Türk Tıp Dizini'nin verimli çalışmalarına kadar pek çok faktör etkilidir. TÜBİTAK-ULAKBİM olarak geliştirdiğimiz "Ulusal Veri Tabanları", "Ulusal Toplu Katalog (TO-KAT) Projesi", "Elektronik Kaynaklar Ulusal Akademik Lisansı" ile araştırmacılara katkı sağlamaya devam edeceğiz ve bu nedenle de yeni projeler geliştirme amacındayız.

Toplantının başarılı geçmesi ve Türkiye açısından yararlı olması dileğiyle tüm katkı verenlere, katılımcılara ve sempozyumun hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyor saygılarımı sunuyorum.

Prof. Dr. Cem SARAÇ
TÜBİTAK-ULAKBİM Müdürü